EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 4.6.2025
COM(2025) 220 final

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Oostenrijk

{SWD(2025) 220 final}

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Oostenrijk

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad[1], en met name artikel 3, lid 3,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

Overwegende hetgeen volgt:

Algemene overwegingen

(1) In Verordening (EU) 2024/1263, die op 30 april 2024 in werking is getreden, zijn de doelstellingen van het kader voor economische governance bepaald, dat met name gericht is op het bevorderen van gezonde en houdbare overheidsfinanciën, duurzame en inclusieve groei en veerkracht door middel van hervormingen en investeringen en het voorkomen van buitensporige overheidstekorten. In de verordening is bepaald dat de Raad en de Commissie in de context van het Europees Semester multilateraal toezicht uitoefenen overeenkomstig de doelstellingen en vereisten van het VWEU. Het Europees Semester omvat met name de opstelling van en het toezicht op de uitvoering van landspecifieke aanbevelingen. Die verordening bevordert ook de nationale verantwoordelijkheid voor het begrotingsbeleid en benadrukt de focus op de middellange termijn, in combinatie met een doeltreffendere en coherentere handhaving. Elke lidstaat moet bij de Raad en de Commissie een nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn indienen met daarin zijn budgettaire, hervormings- en investeringsverbintenissen, over een periode van vier of vijf jaar, afhankelijk van de duur van de nationale legislatuurperiode. Het netto-uitgavenpad[2] in

[1] PB L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] Netto-uitgaven in de zin van artikel 2, punt 2, van Verordening (EU) 2024/1263: “netto-uitgaven”: de overheidsuitgaven ongerekend i) rente-uitgaven; ii) discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde;

die plannen voor de middellange termijn moet voldoen aan de voorwaarden van de verordening, met inbegrip van de vereisten om de overheidsschuld aan het einde van de aanpassingsperiode op een plausibel neerwaarts pad te brengen of te houden of op een prudent niveau onder 60 % van het bruto binnenlands product (bbp) te houden, en om het overheidstekort op de middellange termijn onder de in het Verdrag vastgelegde referentiewaarde van 3 % van het bbp te brengen en/of te houden. Indien een lidstaat zich overeenkomstig de criteria van de verordening verbindt tot relevante hervormingen en investeringen, kan de aanpassingsperiode met maximaal drie jaar worden verlengd.

(2) Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad[3], waarbij de herstel- en veerkrachtfaciliteit ("de RRF") is ingesteld, is op 19 februari 2021 in werking getreden. De RRF biedt de lidstaten financiële ondersteuning voor de uitvoering van hervormingen en investeringen, en biedt door de Unie gefinancierde budgettaire stimulansen. Conform de prioriteiten van het Europees Semester voor de coördinatie van het economisch beleid stimuleert de RRF het economisch en sociaal herstel alsmede duurzame hervormingen en investeringen, met name om de groene en de digitale transitie te bevorderen en de economieën van de lidstaten veerkrachtiger te maken. De RRF helpt ook de overheidsfinanciën te versterken en de groei en werkgelegenheid op de middellange en lange termijn te stimuleren, de territoriale cohesie binnen de Unie te verbeteren en de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten verder te ondersteunen.

(3) Verordening (EU) 2023/435 van het Europees Parlement en de Raad[4] ("de REPowerEU-verordening"), die op 27 februari 2023 is vastgesteld, heeft tot doel de Unie geleidelijk onafhankelijker te maken van de invoer van Russische fossiele brandstoffen. Dat draagt bij tot de energiezekerheid en de diversificatie van de energievoorziening van de Unie en vergroot het gebruik van hernieuwbare energiebronnen, de opslagcapaciteit voor energie en de energie-efficiëntie. Oostenrijk heeft een nieuw REPowerEU-hoofdstuk toegevoegd aan zijn nationale herstel- en veerkrachtplan om belangrijke hervormingen en investeringen te financieren die de REPowerEU-doelstellingen helpen verwezenlijken.

(4) Op 30 april 2021 heeft Oostenrijk zijn nationale herstel- en veerkrachtplan bij de Commissie ingediend, overeenkomstig artikel 18, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241. Overeenkomstig artikel 19 van die verordening heeft de Commissie de relevantie, de doeltreffendheid, de efficiëntie en de samenhang van het herstel- en veerkrachtplan beoordeeld overeenkomstig de in bijlage V opgenomen beoordelingsrichtsnoeren. Op 13 juli 2021 heeft de Raad zijn uitvoeringsbesluit betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor

---

iii) uitgaven voor programma's van de Unie die volledig met inkomsten uit Uniefondsen worden gefinancierd; iv) nationale uitgaven voor medefinanciering van door de Unie gefinancierde programma's; v) cyclische elementen van de uitgaven voor werkloosheidsuitkeringen; en vi) eenmalige en andere tijdelijke maatregelen.

[3] Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

[4] Verordening (EU) 2023/435 van het Europees Parlement en de Raad van 27 februari 2023 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/241 wat betreft REPowerEU-hoofdstukken in herstel- en veerkrachtplannen en tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 en (EU) 2021/1755 en Richtlijn 2003/87/EG (PB L 63 van 28.2.2023, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

Oostenrijk vastgesteld[5], dat is gewijzigd op 9 november 2023 overeenkomstig artikel 21, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241 omdat het herstel- en veerkrachtplan op grond van objectieve omstandigheden deels niet langer haalbaar is en om het REPowerEU-hoofdstuk erin op te nemen[6]. De tranches worden vrijgegeven als de Commissie overeenkomstig artikel 24, lid 5, verklaart dat Oostenrijk de desbetreffende in het uitvoeringsbesluit van de Raad vastgelegde mijlpalen en streefdoelen op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt. Voor een bevredigende verwezenlijking is vereist dat de verwezenlijking van eerdere mijlpalen en streefdoelen voor dezelfde hervorming of investering niet is teruggedraaid.

(5) Op [datum] stelde de Raad, op basis van een aanbeveling van de Commissie, een aanbeveling vast tot goedkeuring van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Oostenrijk[7]. Oostenrijk heeft zijn budgettair-structureel plan voor de middellange termijn ingediend op 13 mei 2025. Het plan werd ingediend overeenkomstig artikel 11 en artikel 36, lid 1, punt a), van Verordening (EU) 2024/1263, bestrijkt de periode van 2025 tot 2029 en omvat een over zeven jaar gespreide begrotingsaanpassing.

(6) Op 26 november 2024 heeft de Commissie op grond van Verordening (EU) nr. 1176/2011 het waarschuwingsmechanismeverslag 2025 aangenomen, waarin zij Oostenrijk niet heeft genoemd als een van de lidstaten waarvoor een diepgaande evaluatie nodig zou zijn. De Commissie heeft ook een aanbeveling vastgesteld voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone, en een voorstel gedaan voor het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2025, waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten wordt geanalyseerd. De Raad heeft de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone[8] aangenomen op 13 mei 2025 en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid op 10 maart 2025.

(7) Op 29 januari 2025 heeft de Commissie het kompas voor concurrentievermogen gepubliceerd, een strategisch kader dat de komende vijf jaar het mondiale concurrentievermogen van de EU moet stimuleren. Daarin worden de drie transformatieve voorwaarden voor duurzame economische groei vastgesteld: i) innovatie; ii) decarbonisatie en concurrentievermogen; en iii) veiligheid. Om de innovatiekloof te dichten, streeft de EU ernaar industriële innovatie te stimuleren, de groei van start-ups te ondersteunen door middel van initiatieven zoals de EU-strategie voor start-ups en scale-ups, en de invoering van geavanceerde technologieën zoals artificiële intelligentie en kwantumcomputing te bevorderen. Met het oog op een groenere economie heeft de Commissie een alomvattend actieplan voor betaalbare energie en een Clean Industrial Deal uiteengezet, opdat de overgang naar schone energie kosteneffectief en concurrentievriendelijk blijft, met name voor energie-intensieve sectoren, en een stimulans vormt voor groei. Om buitensporige afhankelijkheden te verminderen en de veiligheid te vergroten, zet de Unie zich in

---

5 Uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Oostenrijk (10159/2021).

6 Uitvoeringsbesluit van de Raad van 7 november 2023 tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit van 13 juli 2021 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Oostenrijk (14472/2023).

7 Aanbeveling van de Raad van [xxx] tot goedkeuring van het budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Oostenrijk, PB...

8 Aanbeveling van de Raad van 13 mei 2025 over het economisch beleid van de eurozone (PB C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http:// data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

voor sterkere mondiale handelspartnerschappen, gediversifieerde toeleveringsketens en een veilige toegang tot kritieke grondstoffen en schone energiebronnen. Die prioriteiten worden geschraagd door horizontale enablers, namelijk een vereenvoudiging van de regelgeving, een verdieping van de eengemaakte markt, de financiering van het concurrentievermogen en een spaar- en investeringsunie, het bevorderen van vaardigheden en hoogwaardige banen, en een betere coördinatie van het EU-beleid. Het kompas voor concurrentievermogen is afgestemd op het Europees Semester en zorgt ervoor dat het economisch beleid van de lidstaten in overeenstemming is met de strategische doelstellingen van de Commissie, waarbij een uniforme aanpak van economische governance wordt opgezet ter bevordering van duurzame groei, innovatie en veerkracht in de Unie.

(8) In 2025 blijft het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid zich ontwikkelen naast de uitvoering van de RRF. De volledige uitvoering van de herstel- en veerkrachtplannen blijft essentieel voor de verwezenlijking van de beleidsprioriteiten in het kader van het Europees Semester, aangezien de plannen helpen bij het doeltreffend aanpakken van alle of een aanzienlijk deel van de uitdagingen die in de relevante landspecifieke aanbevelingen van de afgelopen jaren zijn benoemd. Deze landspecifieke aanbevelingen blijven evenzeer van belang voor de beoordeling van gewijzigde herstel- en veerkrachtplannen overeenkomstig artikel 21 van Verordening (EU) 2021/241.

(9) De landspecifieke aanbevelingen 2025 hebben betrekking op de belangrijke uitdagingen op het gebied van het economisch beleid die niet voldoende worden aangepakt met maatregelen in de herstel- en veerkrachtplannen, met inachtneming van de relevante uitdagingen die in de landspecifieke aanbevelingen van 2019-2024 werden benoemd.

(10) Op 4 juni 2025 heeft de Commissie het landverslag 2025 voor Oostenrijk gepubliceerd. Daarin is de vooruitgang beoordeeld die Oostenrijk heeft geboekt bij de uitvoering van de relevante landspecifieke aanbevelingen en is de balans opgemaakt van de uitvoering door Oostenrijk van het herstel- en veerkrachtplan. Op basis van die analyse zijn in het landverslag de dringendste uitdagingen voor Oostenrijk in kaart gebracht. Ook werd de vooruitgang beoordeeld die Oostenrijk heeft geboekt bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en bij de verwezenlijking van de kerndoelen van de Unie inzake werkgelegenheid, vaardigheden en armoedebestrijding, alsook bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties.

Beoordeling van het jaarlijks voortgangsverslag

(11) Op 13 mei 2025 heeft Oostenrijk een plan voor de middellange termijn ingediend waarin de volgende maximale groeipercentages van de netto-uitgaven worden vastgelegd: 2,6 % in 2025, 2,2 % in 2026, 2,2 % in 2027, 2,0 % in 2028 en 2,3 % in 2029, wat overeenkomt met ten opzichte van 2024 berekende maximale cumulatieve groeipercentages van 2,6 % in 2025, 4,8 % in 2026, 7,2 % in 2027, 9,4 % in 2028 en 11,9 % in 2029. Op 13 mei 2025 heeft Oostenrijk zijn jaarlijks voortgangsverslag[9] ingediend dat betrekking had op relevante begrotingsresultaten en -prognoses en de uitvoering van hervormingen en investeringen, naar aanleiding van de

[9] De jaarlijkse voortgangsverslagen voor 2025 zijn beschikbaar op: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

belangrijkste uitdagingen die in de landspecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees Semester zijn benoemd. Het jaarlijks voortgangsverslag omvat ook de halfjaarlijkse verslaglegging van Oostenrijk over de vorderingen bij de verwezenlijking van zijn herstel- en veerkrachtplan overeenkomstig artikel 27 van Verordening (EU) 2021/241.

(12) De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de gevolgen daarvan vormen een existentiële uitdaging voor de Europese Unie. De Commissie heeft aanbevolen de nationale ontsnappingsclausule in het kader van het stabiliteits- en groeipact op gecoördineerde wijze te activeren ter ondersteuning van de inspanningen van de EU om de defensie-uitgaven snel en aanzienlijk te verhogen, en dit voorstel werd positief onthaald door de Europese Raad van 6 maart 2025.

(13) Volgens door Eurostat gevalideerde gegevens[10] is het overheidstekort van Oostenrijk gestegen van 2,6 % van het bbp in 2023 tot 4,7 % in 2024, terwijl de overheidsschuld is gestegen van 78,5 % van het bbp eind 2023 tot 81,8 % eind 2024. Volgens de berekeningen van de Commissie komen deze ontwikkelingen overeen met een toename van de netto-uitgaven met 8,7 % in 2024. Op basis van de ramingen van de Commissie was de begrotingskoers[11], die zowel door de lidstaten als door de EU gefinancierde uitgaven omvat, in 2024 expansief, met 2,3 % van het bbp. Op 4 juni 2025 heeft de Commissie een verslag in het kader van artikel 126, lid 3, VWEU aangenomen[12]. In dat verslag wordt de begrotingssituatie van Oostenrijk beoordeeld, aangezien het overheidstekort in 2024 de referentiewaarde van 3 % van het bbp overschreed. In het verslag wordt geconcludeerd dat de Commissie in het licht van deze beoordeling en na bestudering van het advies van het bij artikel 126, lid 4, VWEU ingestelde Economisch en Financieel Comité overweegt voor te stellen een buitensporigtekortprocedure voor Oostenrijk in te stellen, door de Raad voor te stellen een besluit overeenkomstig artikel 126, lid 6, vast te stellen betreffende het bestaan van een buitensporig tekort.

(14) Volgens het jaarlijks voortgangsverslag wordt in het macro-economische scenario dat aan de begrotingsprognoses van Oostenrijk ten grondslag ligt, een reële bbp-groei van -0,3 % in 2025 verwacht, terwijl de GICP-inflatie in 2025 op 2,8 % wordt geraamd. Volgens de voorjaarsprognoses 2025 van de Commissie zal het reële bbp in 2025 met 0,3 % afnemen en in 2026 met 1,0 % toenemen, met een GICP-inflatie van 2,9 % in 2025 en 2,1 % in 2026.

(15) In het jaarlijkse voortgangsverslag wordt uitgegaan van een daling van het overheidstekort tot 4,5 % van het bbp in 2025 en een stijging van de overheidsschuldquote tot 84,7 % eind 2025. Deze ontwikkelingen komen overeen met een toename van de netto-uitgaven met 1,6 % in 2025. In de voorjaarsprognoses 2025 van de Commissie wordt uitgegaan van een overheidstekort van 4,4 % van het bbp

---

10 Eurostat, euro-indicatoren, 22.4.2025.

11 De begrotingskoers wordt gedefinieerd als een maatstaf van de jaarlijkse verandering in de onderliggende begrotingssituatie van de overheid. Die koers heeft tot doel de economische impuls te beoordelen die voortvloeit uit het begrotingsbeleid, zowel het beleid dat nationaal wordt gefinancierd als het beleid dat uit de EU-begroting wordt gefinancierd. De begrotingskoers wordt gemeten als het verschil tussen i) het groeipotentieel op de middellange termijn; en ii) de verandering in de primaire uitgaven ongerekend discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde, maar inclusief de uitgaven gefinancierd door niet-terugbetaalbare steun (subsidies) van de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere EU-fondsen.

12 Verslag van de Commissie opgesteld overeenkomstig artikel 126, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, COM(2025) 615 final van 4 juni 2025.

voor 2025. De daling van het tekort in 2025 is voornamelijk het gevolg van de uitvoering van een consolidatiepakket, terwijl tegelijkertijd de hogere uitgaven voor overheidssalarissen, pensioenen en sociale uitgaven als gevolg van inflatie-indexatie en andere leeftijdsgerelateerde kosten aanzienlijk blijven wegen op de overheidsfinanciën. Volgens de berekeningen van de Commissie komen deze ontwikkelingen overeen met een toename van de netto-uitgaven met 2,0 % in 2025. Op basis van de ramingen van de Commissie zal de begrotingskoers, die zowel door de lidstaten als door de EU gefinancierde uitgaven omvat, in 2025 naar verwachting contractief zijn, met 1,3 % van het bbp. De overheidsschuldquote zal naar verwachting toenemen tot 84,0 % eind 2025.

(16) Volgens de voorjaarsprognoses 2025 van de Commissie zullen in 2025 naar verwachting overheidsuitgaven ten belope van 0,1 % van het bbp worden gefinancierd met niet-terugbetaalbare steun ("subsidies") uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit, tegenover 0,1 % van het bbp in 2024. Uitgaven die met niet-terugbetaalbare steun van de herstel- en veerkrachtfaciliteit worden gefinancierd, maken hoogwaardige investeringen en productiviteitsverhogende hervormingen mogelijk zonder dat deze rechtstreekse gevolgen hebben voor het overheidssaldo en de overheidsschuld van Oostenrijk.

(17) De overheidsuitgaven voor defensie in Oostenrijk zijn tussen 2021 en 2023 stabiel gebleven op 0,6 % van het bbp[13]. Volgens de voorjaarsprognoses 2025 van de Commissie bedragen de defensie-uitgaven 0,7 % van het bbp in 2024 en 0,8 % van het bbp in 2025. Dit komt overeen met een stijging van 0,2 procentpunt van het bbp ten opzichte van 2021.

(18) Volgens de voorjaarsprognoses 2025 van de Commissie zullen de netto-uitgaven in Oostenrijk in 2025 met 2,0 % stijgen. In de voorjaarsprognoses 2025 van de Commissie wordt ervan uitgegaan dat de stijging van de netto-uitgaven van Oostenrijk in 2025 lager zal zijn dan het maximale groeipercentage dat Oostenrijk in zijn plan heeft vastgelegd.

(19) Het jaarlijks voortgangsverslag omvat geen begrotingsprognoses voor de periode na 2025. Op basis van de op de afsluitdatum van de prognoses bekende beleidsmaatregelen wordt in de voorjaarsprognoses 2025 van de Commissie uitgegaan van een overheidstekort van 4,2 % van het bbp in 2026. Deze ontwikkelingen komen overeen met een toename van de netto-uitgaven met 2,3 % in 2026. Op basis van de ramingen van de Commissie zal de begrotingskoers, die zowel door de lidstaten als door de EU gefinancierde uitgaven omvat, in 2026 naar verwachting contractief zijn, met 0,3 % van het bbp. De Commissie verwacht dat de overheidsschuldquote zal toenemen tot 85,8 % eind 2026.

(20) Het plan voor de middellange termijn van Oostenrijk bevat nadere informatie over de reeks hervormingen en investeringen die aan de verlenging van de aanpassingsperiode ten grondslag ligt. Deze omvat bestaande en aangescherpte maatregelen uit het herstel- en veerkrachtplan, zoals een betere toegang tot onderwijs ("Chancenbonus"), en aanvullende hervormingen en investeringen, zoals de verhoging van de effectieve pensioenleeftijd, de hervorming van het verlof voor bij- en nascholing en de verhoging van de zorgbijdrage voor gepensioneerden.

Belangrijke beleidsuitdagingen

[13] Eurostat, overheidsuitgaven naar classificatie van overheidsfuncties (COFOG).

(21) Oostenrijk wordt geconfronteerd met een toenemende leeftijdsgerelateerde begrotingsdruk die wordt veroorzaakt door zijn stelsels voor gezondheidszorg, langdurige zorg en pensioenen. De relatief lage wettelijke en effectieve pensioenleeftijd van het land leidt tot hoge pensioenkosten, die naar verwachting tegen 2030 een piek van 15 % van het bbp zullen bereiken alvorens licht te dalen. Ondanks eerdere hervormingen blijft de effectieve pensioenleeftijd in Oostenrijk onder het EU-gemiddelde. De onlangs uitgevoerde pensioenmaatregelen waren bescheiden van aard, met name in vergelijking met de toegenomen levensverwachting, en nieuwe plannen om vervroegde uittreding te beperken kunnen slechts in beperkte mate bijdragen tot een verhoging van de effectieve pensioenleeftijd. De vergrijzing zet ook de financiering van de gezondheidszorg en de langdurige zorg onder druk. Tegen 2070 zullen de uitgaven voor gezondheidszorg naar verwachting stijgen van 7,8 % in 2024 tot 8,9 % van het bbp, het dubbele van de gemiddelde stijging in de EU, terwijl de kosten voor langdurige zorg in dezelfde periode kunnen stijgen van 1,6 % tot 3,1 % van het bbp. De hervorming van de gezondheidszorg in 2023 was erop gericht de eerstelijnszorg te stimuleren en de afhankelijkheid van ziekenhuizen te verminderen, maar de eerstelijnszorg blijft onderontwikkeld, er zijn nog steeds overlappende diensten en de uitgavendoelstellingen worden niet nageleefd. Doeltreffende regelgevende maatregelen en de afstemming van financierings- en uitgavenverantwoordelijkheden ontbreken, wat bijdraagt tot een situatie waarin regio's en de sociale verzekering vaak de overeengekomen jaarlijkse uitgavenplafonds overschrijden. Op het gebied van langdurige zorg hebben de recente hervormingen de arbeidsomstandigheden en de steun voor mantelzorgers verbeterd, maar de houdbaarheid van de begroting niet aangepakt. De overheidsuitgaven gaan vooral naar institutionele zorg, hoewel thuiszorg in veel gevallen kosteneffectiever is. Het herstel- en veerkrachtplan bevat maatregelen om de eerstelijnsgezondheidszorg te bevorderen en doelgerichte governance op het gebied van langdurige zorg uit te voeren.

(22) Het begrotingskader van Oostenrijk wordt gekenmerkt door een complex systeem van intergouvernementele transfers tussen het federale niveau en de regionale overheden, dat een belemmering vormt voor efficiënte overheidsuitgaven. De deelstaten hebben een beperkte fiscale autonomie en zijn derhalve sterk afhankelijk van gedeelde inkomsten in plaats van hun eigen inkomstenbronnen — in 2024 was slechts een klein deel van de totale overheidsinkomsten afkomstig van subnationale bronnen. Tegelijkertijd hangt de financiering van essentiële diensten zoals gezondheidszorg, kinderopvang en openbaar vervoer gedeeltelijk af van uitgaven door de deelstaten en de gemeenten. De demografische verandering en de groene transitie vergroten de kostendruk op de deelstaten en de gemeenten nog meer, terwijl de eigen inkomsten geen verband houden met uitgavendynamieken.

(23) De belastingmix blijft sterk afhankelijk van inkomen uit arbeid en consumptie. In 2023 had Oostenrijk de op drie na hoogste belastingquote in de EU met een aanzienlijke gemiddelde belastingwig op arbeid (de op vier na hoogste in de EU in 2024)[14]. Sinds 2023 zijn de belastingschijven van de inkomstenbelasting geïndexeerd aan de inflatie, ter voorkoming van een verdere stijging van de belastingwig door schijfkruip. Verscheidene reeds lang bestaande structurele uitdagingen in de belastingmix worden echter nog steeds niet aangepakt. Een beter gebruik van groei- en werkgelegenheidsvriendelijkere belastingen kan helpen de nodige begrotingsruimte te creëren en de algehele belastingstructuur te verbeteren.

[14] OESO (2025), Taxing Wages 2025.

(24) De uitvoering van de programma's van het cohesiebeleid, die steun uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF) en het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) omvatten, is in Oostenrijk versneld. Het is belangrijk dat de inspanningen voor de vlotte uitvoering van deze programma's worden voortgezet en dat de impact ervan in het veld wordt gemaximaliseerd. Oostenrijk onderneemt al actie in het kader van zijn cohesiebeleidsprogramma's om het concurrentievermogen en de groei te stimuleren. Tegelijkertijd wordt Oostenrijk nog steeds geconfronteerd met uitdagingen, onder meer op het gebied van concurrentievermogen, betaalbare huisvesting, vaardigheden en actieve inclusie. Overeenkomstig artikel 18 van Verordening (EU) 2021/1060 moet Oostenrijk — in het kader van de tussentijdse evaluatie van de fondsen voor het cohesiebeleid — elk programma evalueren, waarbij onder meer rekening moet worden gehouden met de uitdagingen die in de landspecifieke aanbevelingen van 2024 in kaart zijn gebracht. Het voorstel dat de Commissie op 1 april 2025 heeft aangenomen[15], verlengt de termijn voor het indienen — voor elk programma — van een beoordeling van de resultaten van de tussentijdse evaluatie tot na 31 maart 2025. Het biedt eveneens flexibiliteit om de uitvoering van programma's te helpen versnellen en stimulansen voor de lidstaten om middelen van het cohesiebeleid toe te wijzen aan vijf strategische prioritaire gebieden van de Unie, namelijk concurrentievermogen op het gebied van strategische technologieën, defensie, huisvesting, waterweerbaarheid en energietransitie.

(25) Het platform voor strategische technologieën voor Europa (STEP) biedt een mogelijkheid om te investeren in een belangrijke strategische prioriteit van de EU door het concurrentievermogen van de EU te versterken. STEP wordt uitgevoerd via elf bestaande EU-fondsen. De lidstaten kunnen ook bijdragen aan het InvestEU-programma ter ondersteuning van investeringen op prioritaire gebieden. Oostenrijk zou deze initiatieven kunnen gebruiken om de ontwikkeling of productie van kritieke technologieën, waaronder schone en hulpbronnenefficiënte technologieën, te ondersteunen.

(26) Naast de economische en sociale uitdagingen die in het herstel- en veerkrachtplan en andere EU-fondsen aan bod komen, wordt Oostenrijk geconfronteerd met verschillende extra uitdagingen in verband met de houdbaarheid van zijn overheidsfinanciën, de arbeidsmarkt, de dynamiek van het bedrijfsleven en het concurrentievermogen, de aanhoudende afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en de hoge energieprijzen.

(27) Hoewel er verschillende financieringsinstrumenten beschikbaar zijn, blijft risicofinanciering voor start-ups en scale-ups een beperkende factor. De lokale markt voor durf- en expansiekapitaal vertoont een positieve trend (in de periode 2021-2023 steeg het durfkapitaal tot 0,08 % van het bbp), maar is nog niet voldoende ontwikkeld. De beperkte durfkapitaalfinanciering wordt deels veroorzaakt door het lage participatieniveau van institutionele beleggers, waaronder pensioenfondsen. In de periode 2007-2023 werd jaarlijks slechts 1 % van de private equity- en durfkapitaalfondsen aangetrokken, een cijfer dat aanzienlijk onder dat van de leidende lidstaten ligt.

[15] Voorstel voor een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1058 en Verordening (EU) 2021/1056 wat betreft specifieke maatregelen voor het aanpakken van strategische uitdagingen in het kader van de tussentijdse evaluatie — COM(2025) 123 final.

(28) De relatief hoge O&O-uitgaven van Oostenrijk (3,26 % van het bbp in 2023) en de sterke samenwerking tussen wetenschap en bedrijfsleven vertalen zich te weinig in verhandelbare oplossingen en bedrijfsdynamiek. 39,8 % van de mensen werkte in kennisintensieve diensten; dat is iets minder dan het EU-gemiddelde van 40,8 % in 2022. Het land loopt ook achter bij de meest innovatieve lidstaten van de EU wat betreft het genereren van binnenlandse toegevoegde waarde uit de uitvoer van hoogtechnologische goederen en diensten. Overheidssteun voor innovatie, voornamelijk door middel van fiscale stimulansen voor O&O, is doorgaans gericht op incrementele innovatie in gevestigde sectoren. De afname van de octrooiactiviteit in de afgelopen tien jaar en de aanhoudende grote verschillen in O&O-uitgaven tussen de deelstaten beperken het vermogen van Oostenrijk om zijn potentieel om grotere economische voordelen uit innovatie te halen, volledig te benutten. Een meer systematische evaluatie van bestaande steunregelingen zou de doeltreffendheid van het innovatiesysteem kunnen vergroten.

(29) Door de integratie van digitale technologieën in het bedrijfsleven te bevorderen, zou het concurrentievermogen verder versterken. Ondanks de vooruitgang bij de acceptatie van de cloud (35,6 % van de bedrijven gebruikt cloudtechnologie) blijft Oostenrijk onder het EU-gemiddelde van 38,9 %, wat betekent dat er op dit gebied ruimte voor verbetering is. De invoering van gegevensanalyse blijft ook een uitdaging, aangezien slechts 23,9 % van de Oostenrijkse bedrijven dergelijke technologieën heeft ingevoerd, wat aanzienlijk minder is dan het EU-gemiddelde van 33,2 %. Gerichte maatregelen — waaronder financiële stimulansen, steun voor cloud- en data-infrastructuur en investeringen in digitale vaardigheden — zouden de invoering van geavanceerde technologieën aanzienlijk kunnen versnellen, met name bij kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's).

(30) De Oostenrijkse consumenten ondervinden de nadelen van het gebrek aan concurrentie in bepaalde sectoren, wat bijdraagt tot hogere prijzen. Belemmeringen voor de markttoegang voor nieuwkomers, territoriale leveringsbeperkingen en buitensporige restrictiviteit van de regelgeving voor bepaalde beroepen en dienstverleners beperken de mededinging en leiden tot hogere prijzen voor consumenten.

(31) Zoals bepaald in het kompas voor concurrentievermogen moeten alle EU-, nationale en lokale instellingen een grote inspanning leveren om eenvoudigere regels tot stand te brengen en de administratieve procedures sneller te laten verlopen. De Commissie heeft ambitieuze doelstellingen vastgesteld om de administratieve lasten te verminderen — met ten minste 25 % en ten minste 35 % voor kmo's — en heeft nieuwe instrumenten opgezet om die doelstellingen te verwezenlijken, waaronder een systematische stresstest van de EU-wetgeving en een intensievere dialoog met belanghebbenden. Om deze ambitie waar te maken, moet Oostenrijk ook actie ondernemen. 51 % van de ondernemingen beschouwt de complexiteit van administratieve procedures als een probleem voor hun bedrijf wanneer zij zakendoen in Oostenrijk[16]. Het versnellen van de vergunningsprocedures en het verminderen van de administratieve complexiteit — met name voor kmo's — is een andere hefboom om het concurrentievermogen te vergroten. Vergunningsprocedures, die vanaf de datum van aanvraag doorgaans 22-23 maanden in beslag nemen, leiden vaak tot een onnodige vertraging van industriële projecten. Een belangrijke factor is het beperkte gebruik van digitale instrumenten en het feit dat de communicatie nog steeds sterk

[16] Flash Report "Businesses' attitudes towards corruption in the EU", Eurobarometer-verslag (april 2024).

afhankelijk is van de indiening van fysieke documenten. Vergunningen zouden sneller kunnen worden verleend als er gebruik wordt gemaakt van opties zoals vroegtijdige aanvang van voorbereidende bouwwerkzaamheden, vereenvoudigde procedures voor bezwaren van het publiek en uitstel van niet-essentiële documentatie tot latere fasen van de procedure. Over het geheel genomen zijn de administratieve en regelgevingslasten in Oostenrijk zwaar en wordt de regelgeving voor het bedrijfsleven vaak beschouwd als een belemmering voor investeringen die groter is dan het EU-gemiddelde.

(32) Oostenrijk heeft aanzienlijke vooruitgang geboekt bij de transitie naar schone energie en heeft zijn energiezekerheid vergroot door de invoer van Russisch gas volledig af te bouwen tegen begin 2025. Voor 65 % van zijn energiebehoeften is Oostenrijk echter nog steeds afhankelijk van invoer, met name olie en gas. De energieprijzen zijn aanzienlijk gestegen, waarbij de elektriciteitsprijs voor grote consumenten in 2023 de op zes na hoogste in de EU was. Dit heeft gevolgen voor het prijsconcurrentievermogen, met name voor energie-intensieve industrieën. Door de grote uitbreiding op het gebied van hernieuwbare energie in de afgelopen jaren en de ambitieuze doelstellingen voor hernieuwbare energie tot 2030 moet het net dringend worden uitgebreid en gemoderniseerd, en moet het energiesysteem flexibeler worden gemaakt. Dit betekent dat zowel de investeringen als de snelheid moeten toenemen, zodat de extra opgewekte hernieuwbare energie in het systeem kan worden geïntegreerd. De kosten voor de uitbreiding van het net worden gedragen door de netgebruikers. De nettarieven stegen in januari 2025 met gemiddeld 19 % om onder meer lopende investeringen te financieren. De werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe wet inzake de elektriciteitsmarkt (ELWG) om de nettarieven te hervormen, het energiesysteem flexibeler te maken of stimulansen voor het gebruik van stroomafnameovereenkomsten (PPA's) te voorzien, zijn niet gevorderd. Momenteel zijn stroomafnameovereenkomsten voor hernieuwbare energie in Oostenrijk beperkt: voor slechts 0,1 GW is een overeenkomst afgesloten.

(33) 40,8 % van het totale energieverbruik in Oostenrijk is hernieuwbare energie, die daarmee goed is voor een groot en toenemend aandeel. De vooruitgang bij de verdere versnelling van de uitrol van hernieuwbare energie en de daarvoor benodigde infrastructuur is echter tot stilstand gekomen. Met name de uitbreiding van nettonultechnologie wordt in Oostenrijk nog steeds belemmerd door complexe en langdurige administratieve procedures.

(34) Oostenrijk zal naar verwachting op schema liggen om zijn emissiereductiedoelstelling te halen, maar in 2024 vertraagde het tempo van de decarbonisatie ten opzichte van het voorgaande jaar. Verwacht wordt dat de emissies met slechts 3,7 % zijn gedaald ten opzichte van 6,5 % in 2023. De Oostenrijkse industriële sector wordt gekenmerkt door een hoge energie-intensiteit en een trage decarbonisatie. Omdat veel bedrijven moeite hebben om aanzienlijke stijgingen van de energieprijzen op te vangen, is het belangrijk de energie-efficiëntie te verbeteren, zowel om de emissies te verminderen als om het concurrentievermogen te versterken. Hoewel de meeste sectoren op dit gebied vooruitgang hebben geboekt, blijft de decarbonisatie van het vervoer achter. In 2023 steeg het finale energieverbruik van de vervoersector met 1 % ten opzichte van het voorgaande jaar. Om dit probleem aan te pakken, worden in het nationale energie- en klimaatplan van 2024 aanvullende maatregelen voorgesteld die Oostenrijk in staat zullen stellen zijn doelstellingen op het gebied van de verdeling van de inspanningen te halen, maar het succes ervan zal afhangen van de doortastende en volledige uitvoering van deze maatregelen.

(35) De belasting op arbeid en de sociale bijdragen in Oostenrijk behoren tot de hoogste in de EU, wat het scheppen van banen en de deelname aan de arbeidsmarkt belemmert. De afgelopen tien jaar is het gemiddelde aantal werkelijk gewerkte uren per week per persoon gedaald van 35,8 naar 33,6 uur. Vergeleken met de trend in andere lidstaten is het reeds hoge aandeel deeltijdwerk sinds 2019 met 2 procentpunt gestegen. Met 30,6 % in 2024 blijft het percentage deeltijdwerk bijna twee keer zo hoog als het EU-gemiddelde (17,1 %). De hoge belastingwig op arbeid ontmoedigt langere werktijden, draagt bij tot een tekort aan arbeidskrachten en beperkt het economisch potentieel.

(36) Het percentage vrouwen dat deeltijds werkt, behoort tot de hoogste in de EU. Dit weerspiegelt ook hun hoge deelname aan onbetaalde zorgtaken en de ontoereikende beschikbaarheid van en toegang tot betaalbare en hoogwaardige voor- en vroegschoolse educatie en opvang. Ondanks inspanningen om de beschikbaarheid van voor- en vroegschoolse educatie en opvang te vergroten, blijft het percentage kinderen jonger dan 3 jaar dat deelneemt aan formele voor- en vroegschoolse educatie en opvang ruim onder het EU-gemiddelde. Dit gaat gepaard met regionale verschillen in de beschikbaarheid van plaatsen voor voor- en vroegschoolse educatie en opvang, alsook met personeelstekorten.

(37) Hoewel de arbeidsparticipatie van oudere werknemers (55 tot 64 jaar) de afgelopen tien jaar voortdurend is gestegen tot 58,8 % in 2024, blijft zij ruim onder het EU-gemiddelde van 65,2 %. Oudere werknemers ondervinden moeilijkheden bij hun terugkeer op de arbeidsmarkt, gaande van beperkte digitale vaardigheden tot vooroordelen ten aanzien van oudere werknemers. Mensen met een laag kwalificatieniveau die alleen het verplichte onderwijsniveau hebben behaald, zijn bijzonder kwetsbaar en vormen het hoogste percentage werklozen in Oostenrijk. Ook mensen met een migratieachtergrond en mensen met een kansarme sociaal-economische achtergrond doen het minder goed op de arbeidsmarkt en worden geconfronteerd met bijzondere belemmeringen wanneer zij tot de arbeidsmarkt willen toetreden. Dit wordt nog verergerd door uitdagingen in verband met ontoereikende taalvaardigheden en beperkte erkenning van kwalificaties.

(38) Volgens het OESO-programma voor internationale studentenbeoordeling (PISA) van 2022 zijn de ondermaatse prestaties van leerlingen bij het verwerven van basisvaardigheden toegenomen, met name voor leerlingen met een migratie- en/of kansarme sociaal-economische achtergrond of voor leerlingen die in het buitenland zijn geboren. De toename van het aandeel leerlingen met een migratie- en/of kansarme sociaal-economische achtergrond die zonder voldoende taalvaardigheden onderwijs volgen, stelt leerkrachten voor uitdagingen. Bovendien vormt het tekort aan leerkrachten een extra belemmering voor het verbeteren van de onderwijsresultaten. Daarnaast hebben de verslechterende basisvaardigheden van scholieren een weerslag wanneer zij volwassen zijn, met name bij personen met een migratie- en/of kansarme sociaal-economische achtergrond. Hoewel Oostenrijk een breed scala aan hervormingen blijft doorvoeren om de prestaties van zijn onderwijsstelsel te verbeteren, is het om het tekort aan vakmensen aan te pakken van cruciaal belang dat er in elke fase, vanaf het onderwijs voor kinderen tot en met volwasseneneducatie, sterker wordt ingezet op de ontwikkeling van basis- en STEM-vaardigheden.

(39) Tekorten aan geschoolde werknemers blijven een knelpunt voor het groeipotentieel van Oostenrijk. 72 % van de ondernemingen beschouwt dit als een belangrijke

belemmering voor investeringen[17]. Met name het gebrek aan groene vaardigheden belemmert niet alleen het concurrentievermogen van sectoren die van cruciaal belang zijn voor de groene transitie, maar dreigt er ook voor te zorgen dat Oostenrijk vertraging oploopt bij het halen van zijn klimaatdoelstellingen. Bovendien is er momenteel geen expliciete strategie om het verwachte banenverlies in koolstofintensieve industrieën dat zich zal voordoen naarmate Oostenrijk overschakelt op een klimaatneutrale economie, aan te pakken. Het stimuleren van bestaande bij- en nascholingsprogramma's zou het onbenutte arbeidsaanbod kunnen ontsluiten en de Oostenrijkse nettonulindustrie kunnen bevorderen. Gerichte steun verlenen aan personen in beroepen en regio's die het risico lopen negatieve gevolgen te ondervinden van grootschalige decarbonisatie-inspanningen, is bijzonder belangrijk om brede publieke steun voor de groene transitie te waarborgen.

(40) Aangezien de economieën van de lidstaten van de eurozone nauw met elkaar verweven zijn en collectief aan de werking van de economische en monetaire unie bijdragen, heeft de Raad de lidstaten van de eurozone in 2025 aanbevolen actie te ondernemen, onder meer via hun herstel- en veerkrachtplannen, teneinde de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone voor 2025 uit te voeren. Voor Oostenrijk helpen aanbevelingen (2), (3) en (5) bij de uitvoering van de eerste aanbeveling voor de eurozone over concurrentievermogen, terwijl aanbevelingen (1), (4) en (5) helpen bij de uitvoering van de tweede aanbeveling voor de eurozone inzake veerkracht, en aanbeveling (1) helpt bij de uitvoering van de derde aanbeveling voor de eurozone over macro-economische en financiële stabiliteit die alle drie in de aanbeveling voor 2025 zijn uiteengezet.

BEVEELT AAN dat Oostenrijk in 2025 en 2026 de volgende acties onderneemt:

1. De totale defensie-uitgaven en -paraatheid versterken overeenkomstig de conclusies van de Europese Raad van 6 maart 2025; zich houden aan de maximale groeipercentages van de netto-uitgaven die de Raad op [datum] heeft aanbevolen; de hervormingen en investeringen uitvoeren die ten grondslag liggen aan de verlengde aanpassingsperiode, zoals de Raad op [datum] heeft aanbevolen; doortastende maatregelen nemen om de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te waarborgen, onder meer door de budgettaire houdbaarheid van de stelsels voor gezondheidszorg, langdurige zorg en pensioenen te verbeteren door onder meer onderbenutte ziekenhuisinfrastructuur te stroomlijnen, de kosteneffectiviteit van gezondheidszorg en langdurige zorg te verbeteren, de controle op uitgaven te versterken en de effectieve pensioenleeftijd aanzienlijk te verhogen; de budgettaire relaties tussen en verantwoordelijkheden van de verschillende bestuursniveaus vereenvoudigen en rationaliseren en ervoor zorgen dat de financierings- en bestedingsbevoegdheden duidelijk op elkaar zijn afgestemd; de belastingmix verbeteren om de hoge belastingwig op arbeid te verkleinen en inclusieve en duurzame groei te ondersteunen in een uitdagend begrotingsklimaat.

2. Met het oog op de toepasselijke termijnen voor de tijdige voltooiing van de hervormingen en investeringen overeenkomstig Verordening (EU) 2021/241, de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan verzekeren, met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk. De uitvoering van cohesiebeleidsprogramma's [(EFRO, JTF, ESF+)] versnellen en, in voorkomend geval, voortbouwen op de mogelijkheden die de tussentijdse evaluatie biedt; optimaal gebruik maken van EU-instrumenten,

[17] Investeringsenquête 2024 van de EIB — Landspecifiek overzicht:Oostenrijk blz. 17.

met inbegrip van de mogelijkheden in het kader van InvestEU en het platform voor strategische technologieën voor Europa, om het concurrentievermogen te verbeteren.

3. De bedrijfsdynamiek en de oprichting en groei van jonge ondernemingen bevorderen, onder meer door een betere toegang tot durf- en groeikapitaal te bieden en belemmeringen voor investeringen van institutionele beleggers in eigenvermogensinstrumenten weg te werken; de omzetting van de hoge niveaus van O&O-investeringen in verhandelbare oplossingen verbeteren en het gebruik van (geavanceerde) digitale technologieën door bedrijven opvoeren; de regelgeving vereenvoudigen, de administratieve lasten verminderen, met name voor kmo's, de vergunningsprocedures versnellen en de concurrentie versterken om zo de prijzen te verlagen.

4. Hoge energiekosten aanpakken, onder meer door de elektriciteitswet te hervormen, de flexibiliteit van het energiesysteem te verbeteren en stroomafnameovereenkomsten te stimuleren; de algemene afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen en de uitrol van hernieuwbare energie en de daarvoor benodigde infrastructuur versnellen, met name door de vergunningsprocedures te vereenvoudigen en specifieke gebieden voor versnelde uitrol te voorzien; de emissies verder verminderen, met name in de vervoersector, en door de decarbonisatie van de industrie te bevorderen; de energie-efficiëntie verbeteren.

5. Stimulansen creëren om het totale aantal gewerkte uren en de voltijdse participatie van vrouwen op de arbeidsmarkt te verhogen, onder meer door de kwaliteit en beschikbaarheid van kinderopvang te verbeteren; de arbeidsmarktresultaten voor oudere werknemers en kansarme groepen, zoals laaggeschoolde werkzoekenden en mensen met een migratieachtergrond, verbeteren en het niveau van de basisvaardigheden vanaf jonge leeftijd, met name op school, verhogen; de beleidsinspanningen opvoeren die gericht zijn op het voorzien in en verwerven van vaardigheden en competenties die nodig zijn voor de groene transitie.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter